

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 621.396.933 (043.2)

Зоя Федорівна ПЕТРЯЄВА

Зоя Федоровна Петряева

Zoia Fedorivna PETRIAIEVA

кандидат економічних наук, професор кафедри економічного аналізу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

E-mail: petryaeva_zoya@mail.ru

Ганна Анатоліївна ІВАЩЕНКО

Анна Анатольевна Иващенко

Hanna Anatoliivna IVASHCHENKO

кандидат економічних наук, доцент кафедри економічного аналізу
Харківського національного економічного університету імені Семена

Кузнеця

E-mail: ivanna00@rambler.ru

Олексій Олександрович ПЕТРЯЄВ

Алексей Александрович Петряев

Oleksii Oleksandrovych PETRIAIEV

кандидат економічних наук, доцент кафедри
державного управління, публічного адміністрування та регіональної
економіки

Харківського національного економічного університету імені Семена

Кузнеця

E-mail: dozchent@rambler.ru

Анотація. Розроблене аналітичне забезпечення інформаційної безпеки підприємства інтегрує в собі систему показників для проведення оцінки та аналізу інформаційної безпеки підприємства та комплекс методів, за допомогою яких можна визначити рівень інформаційної безпеки підприємства. Визначено основні фактори та перспективи розвитку інформаційної безпеки суб'єктів господарювання.

Аннотация. Разработанное аналитическое обеспечение информационной безопасности предприятия интегрирует в себе систему показателей для проведения оценки и анализа информационной безопасности предприятия и комплекс методов, с помощью которых можно определить уровень информационной безопасности предприятия. Определены основные факторы и

перспективы развития информационной безопасности субъектов хозяйствования.

Abstract. Analytical information security company integrates metrics for the evaluation and analysis of information security companies and a range of methods by which we can determine the level of information security. The major factors and prospects of information security entities.

Ключові слова: система показників, кластерний аналіз, економіко-математична модель, інформаційна безпека, фактор, оцінка, аналіз.

Ключевые слова: система показателей, кластерный анализ, экономико-математическая модель, информационная безопасность, фактор, оценка, анализ.

Keywords: system performance, cluster analysis, economic-mathematical model, information security, factor assessment analysis.

Глобальні динамічні перетворення економіки, що супроводжуються постійним посиленням конкуренції, прискореним розвитком технологій обумовлюють актуалізацію задачі виживання підприємства на ринку як суб'єкта господарювання. Здатність підприємства до своєчасного виконання антикризових заходів, ефективного функціонування та динамічного розвитку в умовах постійного зростання об'єму інформації є індикатором економічної безпеки підприємства, та, зокрема, інформаційної безпеки. Особлива значущість інформаційної безпеки розкривається в прийнятій Окінавській хартії інформаційного суспільства, в якій ставиться особливий акцент на необхідності ліквідації міжнародного розриву в області інформації та знань. Зважаючи на це, тема дослідження є особливо актуальною та своєчасною в умовах сьогодення.

На сучасному етапі розвитку науки зростає увагу провідних вчених до тематики інформаційної безпеки. Серед провідних дослідників варто виділити таких: О. Баранова, К. Белякова, В. Брижка, В. Гавловського, І. Гаврилова, О. Гладківської, М. Гуцалюка М. Жулинського, Л. Задорожньої, О. Зінченка, Г. Лазарєва, А. Марущака, А. Новицького, Р. Северина, В. Хахановського, М. Швеця. Більшість наукових праць присвячується дослідженню інформаційної безпеки держави, забезпеченню інформаційної безпеки інформаційних систем. Деякі автори працюють в напрямі інформаційної

безпеки підприємства, але в основному розвивається теоретичні аспекти. Для підприємств надзвичайно важливо розробити аналітичне забезпечення інформаційної безпеки.

На основі аналізу наукових праць [1-4] сформовано систему показників для проведення оцінки та аналізу інформаційної безпеки підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Система показників для проведення оцінки та аналізу інформаційної безпеки підприємства

Назва показника	Розрахункова формула
Коефіцієнт інформаційної озброєності	відношення витрат на придбання інформаційних ресурсів до чисельності персоналу підприємства
Коефіцієнт захищеності інформації	відношення витрат підприємства на захист інформаційних ресурсів до витрат на придбання інформаційних ресурсів
Продуктивність інформації	відношення обсягу промислової продукції до витрат на придбання інформаційних ресурсів
Коефіцієнт повноти інформації	відношення обсягу інформації, яка є в розпорядженні особи, що приймає рішення, та обсягу інформації, необхідного для ухвалення обґрунтованого рішення
Коефіцієнт точності інформації	відношення обсягу релевантної інформації до загального обсягу наявної в розпорядженні особи, що приймає рішення, інформації
Коефіцієнт суперечливості інформації	відношення кількості незалежних свідчень на користь ухвалення рішення до загальної кількості незалежних свідчень у сумарному обсязі релевантної інформації

Проведення оцінки та аналізу інформаційної безпеки підприємства можливо проводити на основі таких економіко-математичних моделей: кластерний аналіз, стохастичний факторний аналіз, побудова багатосарового нейронного перцептрона, мультиплікативна модель декомпозиції динамічного ряду декомпозиції інтегрального показника інформаційної безпеки підприємства.

Узагальнюючи сучасний стан інформаційної безпеки суб'єктів господарювання, можна визначити основні фактори і перспективи її розвитку:

удосконалення законодавства у сфері інформаційної безпеки, що буде сприяти її розвитку, а також дотриманню всіх встановлених норм і правил;

на підприємствах слід створювати і впроваджувати системи

інформаційної безпеки, що сприятиме комплексному захисту інформації в країні в цілому;

удосконалення методів захисту інформації – шлях до захисту від найбільш небезпечних загроз, які становлять небезпеку підприємству;

для захисту комерційної інформації організацій повинні залучатися державні кошти, так само як виділяються кошти на захист державної таємниці. Часом витік комерційної інформації підприємства може привести до серйозних негативних наслідків, а також погіршення іміджу країни та інвестиційної привабливості;

підприємствам слід створювати служби інформаційної безпеки, або покласти ці функції на співробітників, компетентних у даній сфері;

підприємствам слід приділяти особливу увагу як при працевлаштуванні співробітників, так і при їх звільненні, дотримуючи всі норми безпеки та попереджаючи витік інформації. Трудовий договір, що підписується співробітником, повинен неодмінно містити пункт про нерозголошення комерційної таємниці;

суб'єктам господарювання слід користуватися виключно ліцензійними засобами захисту інформації і послугами перевірених фірм, що мають репутацію і пройшли ліцензування;

підприємствам слід звести до мінімуму використання співробітниками портативних носіїв інформації на підприємстві, а також доступ до корпоративної системи дослідження.

На сьогодні, питання безпеки інформації потрібно розглядати не просто як розробку приватних механізмів захисту, а як реалізацію системного підходу, що включає комплекс взаємопов'язаних заходів, які повинні розширюватись та удосконалюватись. Тому проведення оцінки інформаційної безпеки підприємства на основі запропонованої системи показників та комплексу економіко-математичних моделей, впровадження регламентів інформаційної безпеки при використанні телекомунікацій, дотримання персоналом внутрішніх нормативних актів, а також досягнення конфіденційності, цілісності та

доступності інформації дозволять не тільки підвищити результативність системи інформаційної безпеки, але і будуть сприяти зміцненню зовнішніх позицій підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананский Є. В. Защита информации – основа безопасности бизнеса, журнал «Бизнес и безопасность». – 2009. – С. 18.

2. Бродська Д. В. Оцінка продуктивності підприємства як складова системи забезпечення його ефективного функціонування / Д. В. Бродська [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201264/brodska.html>

3. Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ / В. Л. Ортинський [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/16529-126-bezpeka-pdprimstva-v-nformatsyny-sfer-.html>

4. Чаплінський Д. В. Оцінювання точності позиціонування за інформацією системи ACAS / Д. В. Чаплінський [Електронний ресурс] – Режим доступу: nau.edu.ua/main/science/conf/2013_conf_74.pdf